

UNIVERZITA OBRANY V BRNĚ

PŘÍRUČKA KE ZKOUŠCE PODLE NATO STANAG 6001 PRO UCHAZEČE I VYUČUJÍCÍ

Krok za krokem ke STANAGu z anglického jazyka

PaedDr. Stanislava Jonáková, Ph.D., Mgr. Jan Křivka, PhDr. Mária Šikolová, Ph.D.

Srdečně děkujeme všem pracovníkům CJV UO, kteří se podíleli na připomínkování tohoto dokumentu.

Děkujeme paní Mgr. Ludmile Koláčkové, Ph.D., za jazykovou korekturu.

Doufáme, že tento dokument bude užitečným nástrojem jak pro kandidáty připravující se ke zkouškám podle STANAG 6001, tak i pro pedagogické pracovníky, kteří se podílejí na jazykové přípravě zaměstnanců v rámci rezortu ministerstva obrany. Tento dokument jistě není dokonalou, neměnnou a zcela vyčerpávající příručkou, a proto budeme vděčni za jakékoli připomínky či náměty. Neváhejte nás prosím v těchto případech kontaktovat na následujících e-mailech:

stanislava.jonakova@unob.cz

maria.sikolova@unob.cz

jan.krivka@unob.cz

Obsah

1. Úvod.....	4
2. Jak se přihlásit ke zkoušce.....	4
3. Doporučení pro kandidáty ke zkoušce, časté otázky a tipy k přípravě.....	4
3.1 Obecné rady při studiu jazyků.....	4
3.2 Časté otázky.....	5
3.2.1 Poslech s porozuměním.....	5
3.2.2 Ústní projev.....	6
3.2.3 Čtení s porozuměním.....	8
3.2.4 Písemný projev.....	10
3.3 Další časté otázky.....	12
4. Požadavky pro zvládnutí zkoušky podle STANAG 6001 podle jednotlivých úrovní – doporučení k přípravě na zkoušku.....	13
4.1 SLP 1111 (Survival – k přežití v cizojazyčném prostředí).....	13
4.2 SLP 2222 (Functional – funkční).....	17
4.3 SLP 3333 (Professional – profesionální).....	21
5. Formát zkoušky dle STANAG 6001.....	26
5.1 Formát zkoušky na úroveň 1.....	26
5.1.1 Poslech s porozuměním.....	26
5.1.2 Ústní projev.....	26
5.1.3 Čtení s porozuměním.....	27
5.1.4 Písemný projev.....	27
5.2 Formát zkoušky na úroveň 1–2.....	27
5.2.1 Poslech s porozuměním.....	27
5.2.2 Ústní projev.....	27
5.2.3 Čtení s porozuměním.....	28
5.2.4 Písemný projev.....	28
5.3 Formát zkoušky na úroveň 2–3.....	28
5.3.1 Poslech s porozuměním.....	29
5.3.2 Ústní projev.....	29
5.3.3 Čtení s porozuměním.....	29
5.3.4 Písemný projev.....	30
6. Ukázky písemného projevu jednotlivých úrovní a jejich hodnocení.....	30

6.1 Hodnocení písemného projevu.....	30
6.2 Ukázky pro úroveň 1–2.....	31
6.3 Ukázky pro úroveň 2–3.....	35
<i>Write a letter on the given topic:</i>	35
<i>Write a text on the given topic:</i>	35
<i>Write a composition on ONE of the given topics:</i>	35

PŘÍRUČKA KE ZKOUŠCE PODLE STANAG 6001 PRO UCHAZEČE I VYUČUJÍCÍ

1. Úvod

Tento dokument byl vytvořen, abyste lépe porozuměli deskriptorům STANAG 6001. Může sloužit jak kandidátům při samostatné přípravě na danou zkoušku, tak pedagogickým pracovníkům při tvorbě učebních programů a plánů výuky v jazykovém vzdělávání vojenských profesionálů. Jedná se o první dokument tohoto typu zpracován na Centru jazykového vzdělávání Univerzity obrany v Brně, a proto připomínky ze strany uživatelů velmi vítáme. V žádném případě jej nelze pokládat za úplně vyčerpávající. Zvládnutí uvedených gramatických jevů a slovní zásoby v tematických okruzích v ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ NEGARANTUJE ZÍSKÁNÍ DANÉ ÚROVNĚ PODLE STANAG 6001. Uvedené jevy jsou pouze předpokladem pro rozvoj požadovaných řečových dovedností daných úrovní. Uvedená literatura je pouze jednou z možností; pro přípravu doporučujeme učebnice rozvíjející všechny řečové dovednosti (coursebook), z vydavatelství např. Oxford University Press, Cambridge University Press, MacMillan a další.

Zkouška podle STANAG 6001 měří jazykovou způsobilost; neověřuje, jak kandidáti zvládli učivo z konkrétní jazykové učebnice. Obecně lze říci, že hodnotí úroveň jazykové způsobilosti kandidátů bez ohledu na jejich předchozí jazykové vzdělání, a to ve čtyřech základních řečových dovednostech (poslech, mluvení, čtení a psaní). Pro lepší orientaci kandidátů v dostupné literatuře a zdrojích byly doporučené gramatické jevy a témata ponechány v anglickém jazyce.

2. Jak se přihlásit ke zkoušce

Ke zkoušce STANAG 6001 se můžete přihlásit na: <http://www.unob.cz/cjv/Stranky/testovani.aspx>.

Uchazeč o zkoušku se smí přihlásit pouze na úroveň zkoušky odpovídající jeho kvalifikačnímu požadavku na systemizovaném místě.

Na vyšší úroveň se lze přihlásit jen na základě řádného zdůvodnění, které posoudí ředitel Centra jazykového vzdělávání Univerzity obrany.

3. Doporučení pro kandidáty ke zkoušce, časté otázky a tipy k přípravě

3.1 Obecné rady při studiu jazyků

Při přípravě ke zkoušce je vždy dobré kombinovat několik metod a forem studia (výuka v kurzu, samostudium, konzultace s českým učitelem, konverzace s rodilým mluvčím, e-learning apod.).

Každý je osobně zodpovědný za svou přípravu; pro úspěšné učení se jazykům je nutná vnitřní motivace; každý si proto zvolí formy studia, které mu nejlépe vyhovují.

Při studiu jazyka je nutná soustavná a systematická práce; to v praxi znamená věnovat se učení jazyku nejlépe denně cca 1 hodinu. Naprosto nezbytné je cizí jazyk aktivně používat (číst anglické texty, sledovat zprávy/filmy v angličtině, využít všechny možnosti cizojazyčné komunikace v práci i mimo ní, apod.).

3.2 Časté otázky

3.2.1 Poslech s porozuměním

Špatně slyším, jak se mám připravovat, abych zvládnul poslechovou část?

Poslechová část zkoušky podle STANAG 6001 je zaměřena na celkové pochopení poslouchaného textu, na hlavní myšlenku nebo na vyhledání specifické informace. Při přípravě na tuto část zkoušky se neomezujte pouze na výukové texty v učebnicích či texty namluvené v umělých podmínkách (lepší výslovnost, žádné šumy apod.); vhodné je poslouchat a sledovat zprávy či filmy v cílovém jazyce a zaměřit se kromě výukových materiálů i na autentické nahrávky. Je vhodné nacvičovat poslech i bez sluchátek; tímto způsobem se lépe připravíte na poslech v reálných situacích. **Správná odpověď**, kterou vybíráte z několika možností, **není formulována stejnými slovy jako v nahrávce – jsou použita jiná slova, ale smysl odpovídá nahrávce.**

Tipy pro úroveň 1–2

Sledujte filmy v původním znění – titulky nastavte nejprve na češtinu, posléze na angličtinu.

Využívejte také zdroje na internetu:

- www.radio.cz/en;
- www.bbc.co.uk/learningenglish/;
- www.bbc.co.uk/radio;
- www.bbc.co.uk/podcasts;
- www.breakingnewsenglish.com;
- www.newsinlevels.com/;
- www.elllo.org;
- www.cnn.com;
- www.esl-lab.com.

Je vhodné si vždy po určité části poslech zastavit a pokusit se shrnout to, co jste slyšeli.

Dále také doporučujeme poslouchat nahrávky knih s upravenou angličtinou, např. knihy z vydavatelství Penguin, Cambridge, apod.

Zkoušejte si testy, které mají úroveň a formát podobné jako zkoušky podle STANAG 6001:

- testy KET a PET (pro úroveň 1) ;
- testy státní maturity (pro úroveň 1–2) www.statnimaturita-anglictina.cz/didakticky-test;
- testy FCE (pro úroveň 1–2);
- testy TOEFL.

Je dobré se před zkouškou seznámit s formátem testu a tempem nahrávek a zvolit si postup, který vám nejvíce vyhovuje. Vyzkoušejte si proto cvičný test na našich webových stránkách:

<http://ic.unob.cz/course/index.php?categoryid=12>.

Tipy pro úroveň 2–3

Sledujte filmy v původním znění – titulky nastavte na angličtinu, případně je vypněte.
Využívejte zdroje na internetu:

- www.radio.cz/en;
- www.bbc.co.uk/learningenglish/;
- www.bbc.co.uk/radio;
- www.bbc.co.uk/podcasts;
- www.cnn.com;
- www.skynews.com;
- www.justicetalking.com;
- www.ted.com;
- www.learningenglish.voanews.com.

Poslouchejte nezkrácené audio knihy v angličtině (*unabridged audiobooks*) a zkoušejte si testy, které mají podobnou úroveň a formát jako testy podle STANAG 6001:

- testy FCE;
- testy CAE;
- testy TOEFL;
- testy IELTS.

Je dobré se před zkouškou seznámit s formátem testu a tempem nahrávek a také si zvolit postup, který vám nejvíc vyhovuje. Vyzkoušejte si proto cvičný test na našich webových stránkách:

<http://ic.unob.cz/course/index.php?categoryid=12>.

3.2.2 Ústní projev

U zkoušky podle STANAG 6001 jsem už byl, ale opakovaně jsem neuspěl v dovednosti ústní projev. Co dělám špatně?

Tato část zkoušky by měla co nejvíce připomínat autentický rozhovor v angličtině. Musíte tedy používat pouze cílový jazyk.

Tipy pro úroveň 1

Na otázky zkoušejícího se vždy snažte odpovídat v celých větách. Věty spojujte pomocí běžných spojovacích výrazů (*and, but, because* atd.). Během modelové situace (*role-play*) buďte aktivní a snažte se co nejlépe vyřešit zadanou každodenní situaci.

Poslouchejte pozorně, co vám zkoušející sděluje. Pokud něčemu neporozumíte, požádejte o zopakování. Tato dovednost – získat vysvětlení nebo ověřit, že jste správně pochopili otázku – se hodnotí kladně.

Mluvte takovým tempem, které je pro vás přirozené.

Tipy pro úroveň 1–2

Kandidát na úrovni 2 **správně rozlišuje časové roviny** (minulost, přítomnost a budoucnost) a umí se vyjadřovat v **konkrétní, faktické rovině**.

Na otázky zkoušejícího se vždy snažte odpovědět několika větami či souvětími.

Nebojte se prodat to, co jste se naučili. Častým problémem kandidátů bývá, že se snaží předejít chybám tím, že používají jednodušší gramatické struktury a příliš jednoduchou slovní zásobu.

Poslouchejte pozorně, co vám zkoušející sděluje. Pokud něčemu neporozumíte, požádejte o zopakování. Tato dovednost – získat vysvětlení nebo ověřit, že jste správně pochopili otázku – se hodnotí kladně.

Mluvte takovým tempem, které je pro vás přirozené.

Pokud si uvědomíte, že jste něco řekli chybně, opravte se.

Nepoužívejte opakovaně stejné výrazy / slovní zásobu.

Při IGT (získávání informací) kladte otevřené otázky na zadané téma. Neodchylujte se od zadaného tématu. V této části zkoušky nepřidávejte své názory a domněnky, striktně se držte informací, které vám byly sděleny.

Časté nedostatky u ústní zkoušky na úroveň 1–2

Přesnost, správnost (gramatika, slovní zásoba):

Kandidát nedosahující úrovně 2 se dopouští chyb v základních časových rovinách (minulý, přítomný, budoucí čas), resp. nerozlišuje je správně.

Používá správně některé jednoduché struktury, ale opakovaně se dopouští základních chyb (např. má sklon k zaměňování časů, zapomíná na gramatickou shodu).

Chybuje v jednoduchých strukturách a základních gramatických vazbách (např. shoda podmětu s přísudkem, slovosled, členy, tvoření množného čísla, zájmena, infinitiv × gerundium, základní způsobová slovesa).

Chyby ve slovní zásobě a gramatice často zkreslují význam sdělení.

Slovní zásobu používá nepřesně, s výjimkou nejužívanějších výrazů.

Díličí dovednosti:

Kandidát nedosahující úrovně 2 **není schopen souvisle popsat osoby, místa a věci; není schopen hovořit o přítomných, minulých či budoucích činnostech.**

Rozsah, splnění zadání:

Kandidát nedosahující úrovně 2 ovládá pouze krátké, izolované a většinou předem naučené fráze.

Hovoří v krátkých jednoduchých větách. Neovládá nebo se vyhýbá základním spojovacím výrazům.

Tipy pro úroveň 2–3

Na otázky zkoušejícího odpovídejte několika větami či souvětími.

Nebojte se používat obtížnější (méně frekventovanou) slovní zásobu a složitější gramatické struktury.

Své názory vždy rozvedte a podpořte argumenty. Snažte se vytvořit mluvený projev delšího rozsahu.

Pokud sdělujete svůj názor, používejte výrazy, jako např. *I think / I consider / I feel / from my point of view* atd.

Používejte synonyma, neopakujte stále stejné výrazy. Mluvte takovým tempem, které je pro vás přirozené.

Časté nedostatky u ústní zkoušky na úrovni 2–3

Přesnost, správnost (gramatika, slovní zásoba, výslovnost):

Kandidát nedosahující úrovně 3 ovládá jednoduché struktury a základní gramatické vazby, ale složitější struktury používá nesprávně nebo se jim vyhýbá (např. trpný rod, podmínkové věty, nepřímá řeč, minulá modální slovesa atd.).

Nedostatky v užívání složitějších gramatických struktur místy zkreslují význam sdělení.

Nepřesnosti ve slovní zásobě občas mění význam sdělení.

Chyby ve výslovnosti někdy brání porozumění.

V diskuzi na abstraktní témata nesprávně formuluje složitější myšlenky.

Může mít velký rozsah slovní zásoby, ale v gramatice se systematicky dopouští chyb, a to i v jednoduchých strukturách (např. shoda podmětu s přísudkem, slovosled, členy, tvoření množného čísla, zájmena, infinitiv × gerundium, základní způsobová slovesa). Nebo může naopak gramatiku ovládat na vysoké úrovni, ale nepřesná či omezená slovní zásoba narušuje plynulost a srozumitelnost promluvy.

Dílčí dovednosti:

Kandidát nedosahující úrovně 3 **má omezenou slovní zásobu**, která mu znemožňuje jasně formulovat myšlenky či názory.

Nedokáže shrnout a uspořádat informace do souvislého projevu.

Nedokáže vyjádřit své myšlenky týkající se **abstraktních témat**.

Není schopen zformulovat hypotézu.

Není schopen dostatečně **rozevst a podpořit svůj názor argumenty** a vhodnými příklady.

Bez problémů zvládá většinu rozhovorů na **konkrétní témata**, ale v diskuzích o **abstraktních tématech** je jeho projev **těžkopádný a nepřesný**.

Rozsah, plynulost, interakce:

Kandidát nedosahující úrovně 3 není schopen formulovat projevy delšího rozsahu.

Má omezený jazykový repertoár.

Neumí se vyjadřovat plynule a pohotově.

Narazí-li při vyjadřování na nějaký problém, většinou svou výpověď nedokáže přeformulovat.

Za účelem pomoci zájemcům o úspěšné vykonání zkoušky podle NATO STANAG 6001 poskytuje Oddělení testování a metodiky CJV UOB zpětnou vazbu kandidátům, kteří opakovaně (minimálně dvakrát za sebou) neuspěli v písemném a/nebo ústním projevu ve stejném kalendářním roce. Podrobnosti najdete na:

https://www.unob.cz/cjv/Stranky/zpetna_vazba.aspx

3.2.3 Čtení s porozuměním

U zkoušky podle STANAG 6001 jsem už byl, ale opakovaně jsem neuspěl v dovednosti čtení s porozuměním. Co dělám špatně?

Tato část zkoušky je zaměřena na pochopení hlavní myšlenky textu nebo na vyhledání specifické informace. Při přípravě na zkoušku je vhodné kromě výukových materiálů využívat i autentické texty (noviny, časopisy, internet, korespondence, manuály apod.).

Abyste porozuměli čtenému textu, není třeba znát a umět aktivně používat veškerou slovní zásobu, která se v daném textu vyskytuje. Nepanikařte a zaměřte se na hlavní myšlenku a hledání správné

odpovědi dle znění otázky. **Správná odpověď**, kterou vybíráte z několika možností, **není formulována stejnými slovy jako v textu – jsou použita jiná slova, ale smysl odpovídá textu.**

Tipy pro úroveň 1–2

Doporučujeme Vám, abyste co nejčastěji četli texty v angličtině. Vhodná je zejména tzv. zjednodušená četba (výhodou je, že mnohé knihy jsou doplněny i CD, takže můžete současně rozvíjet dovednosti čtení i poslechu s porozuměním)

Využívejte zdroje na internetu:

- www.radio.cz/en;
- www.helpforenglish.cz;
- www.bbc.co.uk/learningenglish/;
- www.cnn.com;
- www.skynews.com;
- www.breakingnewsenglish.com;
- www.language-lab.org/learning.

Zkoušejte si testy, které mají podobnou úroveň a formát jako zkouška podle STANAG 6001:

- testy PET a KET (pro úroveň 1);
- testy státní maturity (pro úroveň 1–2) www.statnimaturita-anglictina.cz/didakticky-test;
- testy FCE (pro úroveň 1–2).

Je dobré se před zkouškou seznámit s formátem testu a také si zvolit postup, který vám nejlépe vyhovuje. Vyzkoušejte si proto cvičný test na našich webových stránkách: <http://ic.unob.cz/course/index.php?categoryid=12>.

Tipy pro úroveň 2–3

Čtěte anglické časopisy, např. National Geographic, Economist, Time, Newsweek, atd.

Čtěte anglickou beletrii (nezkrácené verze).

Využívejte zdroje na internetu:

- www.radio.cz/en;
- www.bbc.co.uk;
- www.cnn.com;
- www.skynews.com;
- <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/language/wordsinthenews/>;
- <http://www.aljazeera.com/>.

Zkoušejte si testy, které mají podobnou úroveň a formát jako zkouška podle STANAG 6001:

- FCE;
- CAE;
- TOEFL;
- IELTS.

Je dobré se před zkouškou seznámit s formátem testu a také si zvolit postup, který vám nejlépe vyhovuje. Vyzkoušejte si proto cvičný test na našich webových stránkách: <http://ic.unob.cz/course/index.php?categoryid=12>.

3.2.4 Písemný projev

U zkoušky podle STANAG 6001 jsem už byl, ale opakovaně jsem neuspěl v dovednosti písemný projev. Co dělám špatně?

Prvním krokem k úspěchu je naučit se psát to, co je po vás vyžadováno v zadání – pokud si zadání dobře přečtete a správně mu porozumíte, napoví vám, o čem psát, jakým stylem psát (formálně, neformálně), v jaké časové rovině se pohybovat, jestli jde o popis situace nebo vyjádření vlastního názoru, úvahy apod.

Tipy pro úroveň 1

Pište v celých větách. Věty propojujte běžnými spojovacími výrazy (*and, because, but atd*). Pište čitelně a pokud dodatečně něco dopisujete či škrtáte, musí být jasné, co je součástí Vašeho textu. Nezapomeňte si psaní před odevzdáním minimálně jednou přečíst a opravit zbytečné chyby z nepozornosti či nervozity.

Uvědomte si, že na rozdíl od češtiny má angličtina pevný slovosled (SVOMPT).

Tipy pro úroveň 1–2

Je důležité si uvědomit odlišné požadavky pro jednotlivé úrovně 1 a 2. Zatímco pro dosažení úrovně 1 stačí vyjadřování se v jednoduchých větách, kandidáti na úroveň 2 musí být schopni tvořit souvětí a logicky členit text do odstavců. Kandidát na úrovni 2 **správně rozlišuje časové roviny** (minulost, přítomnost a budoucnost) a umí se vyjadřovat v **konkrétní, faktické rovině**.

Pište v slovesném čase, který vyplývá ze zadání.

Používejte správně nepravidelná slovesa.

Nezapomínejte správně používat členy.

Uvědomte si, že na rozdíl od češtiny má angličtina pevný slovosled (SVOMPT).

Používejte správně trpný rod.

Nezapomeňte si psaní před odevzdáním minimálně jednou přečíst a opravit zbytečné chyby z nepozornosti či nervozity.

Neodevzdávejte nedokončený úkol. Vždy se snažte rozepsaný slohový útvar dokončit.

Časté nedostatky u písemné zkoušky na úroveň 1–2

Přesnost, správnost (gramatika, slovní zásoba, pravopis a interpunkce):

Kandidát **nedosahující** úrovně 2 se dopouští **chyb v základních časových rovinách (minulý, přítomný, budoucí čas)**, resp. je správně nerozlišuje.

Používá správně některé jednoduché struktury, ale opakovaně se dopouští elementárních chyb (např. má sklon k zaměňování časů, zapomíná na gramatickou shodu).

Chybuje v jednoduchých strukturách a základních gramatických vazbách (např. shoda podmětu s přísudkem, slovosled, členy, tvoření množného čísla, zájmena, infinitiv x gerundium, základní způsobová slovesa).

Chyby ve slovní zásobě, gramatice, pravopisu a interpunkci **často zkreslují význam sdělení**.

Slovní zásobu používá nepřesně, s výjimkou nejužívanějších výrazů.

Dílčí dovednosti:

Neumí správně napsat **instrukce**.

Není schopen **souvisle popsat osoby, místa a věci**.

Není schopen **psát o přítomných, minulých či budoucích činnostech.**

Rozsah, členění textu, splnění zadání:

Ovládá pouze krátké, izolované a většinou předem naučené fráze.

Text vytváří z krátkých jednoduchých vět.

Neovládá nebo se vyhýbá základním spojovacím výrazům.

Nedokáže věty spojit a uspořádat do souvislého textu členěného do odstavců.

Výrazně se odchyluje od tématu. / Nedrží se zadání.

Tipy pro úroveň 2 – 3

Písemný projev na úroveň 3 by měl, samozřejmě v závislosti na zadání, obsahovat mimo jiné i slovní zásobu týkající se **abstraktních témat, hypotézu, analýzu, argumentaci** apod.

Je vhodné používat souvětí, avšak ne příliš dlouhá; ujistěte se, že souvětí dávají smysl.

Nevynechávejte ve větách podmět.

Nedělejte zbytečné chyby ve shodě přísudku s podmětem.

Nevynechávejte členy.

Každý odstavec by měl mít jednu hlavní myšlenku. Dbejte na **organizaci vašeho textu.**

Snažte se své **argumenty logicky uspořádat.**

Používejte správně kohezní (**spojovací**) **výrazy.**

Používejte složitější gramatické struktury a méně frekventovanou slovní zásobu.

Pozor – neplatí, že čím delší text, tím větší šance na úspěch.

Časté nedostatky u písemné zkoušky na úroveň 2–3

Přesnost, správnost (gramatika, slovní zásoba, pravopis a interpunkce):

Kandidát nedosahující úrovně 3 ovládá dobře jednoduché mluvnické struktury a základní gramatické vazby, ale **složitější struktury používá nesprávně** nebo se jim vyhýbá (např. podmínkové věty, nepřímá řeč, minulá modální slovesa atd.).

Nedostatky v užívání **složitějších** gramatických **struktur místy zkreslují význam sdělení.**

Nepřesnosti ve slovní zásobě občas **mění význam** sdělení.

Chyby v pravopisu a interpunkci místy brání porozumění.

Je schopen psát na abstraktní témata, ale je nedůsledný v užívání složitějších jazykových jevů.

Má velký rozsah slovní zásoby, ale v gramatice se systematicky dopouští chyb, a to i v jednoduchých strukturách (shoda podmětu s přísudkem, slovosled, členy, tvoření množného čísla, zájmena, infinitiv × gerundium, základní způsobová slovesa). Nebo gramatiku ovládá na vysoké úrovni, ale nepřesná či omezená slovní zásoba narušuje srozumitelnost sdělení.

Dílní dovednosti:

Omezená slovní zásoba znemožňuje jasně formulovat myšlenky či názory.

Nedokáže vyjádřit své **myšlenky týkající se abstraktních témat.**

Není schopen zformulovat hypotézu.

Schopnost vysvětlit názory a analyzovat je omezená.

Není schopen dostatečně rozvést a podpořit svůj názor **argumenty a vhodnými příklady.**

Píše-li na složité téma, (např. ekonomika, kultura, věda a technika), neumí se vyjádřit v abstraktní rovině, zpravidla pouze popisuje konkrétní situace.

Nerozlišuje formální a neformální korespondenci.

Rozsah, členění textu, splnění zadání:

Není schopen formulovat projevy delšího rozsahu.

Neumí vyjádřit vztahy mezi odstavci, myšlenky nejsou logicky uspořádány.

Použití kohezních (spojovacích) prostředků je nesprávné či omezené; v dlouhém textu tedy **chybí myšlenková návaznost** a přechody mezi odstavci bývají neobratné.

Výrazně se odchyľuje od tématu. / Nedrží se zadání.

Obecně platné strategie písemného projevu:

- správné porozumění zadání;
- vyjádření se ke všem bodům zadání;
- utřídění myšlenek než začnete psát (můžete si připravit i osnovu);
- logická návaznost myšlenek;
- správné rozvržení času;
- použití správné argumentace.

Za účelem pomoci zájemcům o úspěšné vykonání zkoušky podle NATO STANAG 6001 poskytuje Oddělení testování a metodiky CJV UOB zpětnou vazbu kandidátům, kteří opakovaně (minimálně dvakrát za sebou) neuspěli v písemném a/nebo ústním projevu ve stejném kalendářním roce .

Podrobnosti najdete na:

https://www.unob.cz/cjv/Stranky/zpetna_vazba.aspx

https://www.unob.cz/cjv/Stranky/ukazky_psani.aspx

3.3 Další časté otázky

Opakovaně se hlásím do jazykového kurzu, ale nikdy mne nevybrali. Co mám dělat?

Vyslání do kurzu není zárukou toho, že zkoušku na danou úroveň zvládnete. I když jste v kurzu, důraz musí být kladen na Vaši motivaci a samostudium. Pokud se do kurzu nedostanete, právě tato příručka slouží k tomu, abyste získali informace, jak pracovat samostatně.

Kde mohu najít termíny zkoušek podle STANAG 6001?

Aktuální termíny najdete na:

http://www.unob.cz/cjv/Stranky/Terminy_url_odkaz.aspx.

Kdy nejdříve mohu opakovat zkoušku podle STANAG 6001?

Jazykovou zkoušku podle STANAG 6001 je možné opakovat do jednoho roku ode dne konání zkoušky maximálně dvakrát, a to s odstupem minimálně tří měsíců mezi jednotlivými termíny zkoušek.

Jaká je platnost osvědčení o dosažení jazykové úrovně podle STANAG 6001?

Platnost osvědčení není časově omezena. Je-li zaměstnanec držitelem více osvědčení z téhož cizího jazyka, platí **poslední vydané osvědčení**.

Jaký je rozdíl mezi zkouškou podle STANAG 6001 a testem ALCPT/ECL?

Jazyková zkouška podle STANAG 6001 je zkouška typu *proficiency* (měří jazykovou způsobilost) a je zaměřena na celkové zvládnutí jazyka ve čtyřech řečových dovednostech. Je jedním z kvalifikačních požadavků při zařazování na systemizovaná místa v AČR. Testy ALCPT a ECL jsou více zaměřeny na gramatiku a slovní zásobu a zahrnují pouze poslech a čtení s porozuměním. Jsou používány pro zařazování do jazykových kurzů (v ČR i v zahraničí).

Mohu při zkoušce používat slovník?

Ne. Při zkoušce podle STANAG 6001 není dovoleno používat slovník ani jiné pomůcky.

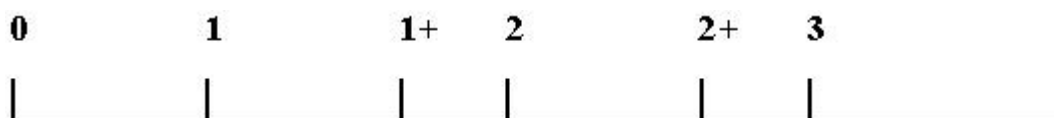
Jaká je náročnost jednotlivých úrovní zkoušky podle STANAG 6001?

Kandidáti se někdy mylně domnívají, že na přípravu na vyšší úroveň je potřeba stejně dlouhá doba jako na úroveň nižší. Jednotlivé úrovně však lze přirovnat k vrstvám převrácené pyramidy. Čím vyšší je úroveň, tím více se zvyšuje náročnost a množství tematických okruhů, jazykových funkcí,

gramatiky, slovní zásoby atd. Přechod z úrovně 2 na 3 vyžaduje tedy více času než přechod z úrovně 1 na 2.

Jakou hodnotu mají plusové úrovně?

Na základě doporučení BILC (*Bureau for International Language Coordination*) se zavedla stupnice s plusovými úrovněmi.

Plusová úroveň je tzv. „nedokonalou“ vyšší úrovní; tzn. výkon kandidáta na úrovni 1+ se více přibližuje úrovni 2 (resp. výkon kandidáta na úrovni 2+ se více podobá úrovni 3).

Jak moc vojensky je zkouška podle STANAG 6001 zaměřena?

U zkoušek podle STANAG 6001 na úroveň 1 a 2 se očekává, že se kandidát orientuje v běžných vojenských situacích a v tzv. vševojskové terminologii, která zahrnuje hodnostní označení, členění druhů vojsk, základní vojenskou techniku, základní výrazy z vojenského prostředí. Kandidát na úrovni 3 by měl mít hlubší znalosti ze svého oboru.

Je v poslechové části britská nebo americká angličtina?

V testech ověřujících úroveň poslechu s porozuměním je zastoupena jak britská, tak i americká angličtina, neboť kandidáti se budou s největší pravděpodobností pohybovat v mezinárodním prostředí. Nahrávky obsahují mužské i ženské hlasy. Dále je kladen důraz na přizpůsobení tempa a časových mezer pro odpověď jednotlivým úrovním.

Budou mě zkoušet rodilí mluvčí?

Ve zkušební komisi u zkoušky podle STANAG 6001 na všech úrovních se můžete setkat se zkoušejícím, který je rodilý mluvčí.

Kde všude jsou organizovány externí termíny jazykové zkoušky podle STANAG 6001?

Jazykové zkoušky podle STANAG 6001 probíhají na oddělení testování a metodiky Centra jazykového vzdělávání Univerzity obrany v Brně. Externí termíny jsou určeny zejména pro ty uchazeče, kteří mají zájem být přezkoušeni bez účasti v jazykovém kurzu.

4. Požadavky pro zvládnutí zkoušky podle STANAG 6001 podle jednotlivých úrovní – doporučení k přípravě na zkoušku

4.1 SLP 1111 (Survival – k přežití v cizojazyčném prostředí)

Kandidát na úrovni 1 je schopen vyřídit **běžné záležitosti**, které **se týkají jeho samotného**. Rozumí jak frekventovaným gramatickým strukturám, tak i jednoduchým a konkrétním otázkám, odpovědím a výrokům. Dokáže odhadnout význam neznámých slov z jednoduchého kontextu. Pasivní znalosti jsou rozsáhlejší než aktivní. Kandidát **se neorientuje v časových rovinách**. Většinou používá správně pouze jeden slovesný čas. Vyjadřuje se v **krátkých, často izolovaných větách**.

Gramatické jevy

Pro úspěšné splnění úkolů v řečových dovednostech je důležité ovládat a správně používat při psaní a mluvení základní gramatické jevy. Pro lepší orientaci při přípravě ke zkoušce uvádíme seznam gramatických jevů, které vyplývají z popisu úrovně.

Aktivní znalost

To be in the present/past/future tenses, negative, question
Present continuous tense, negative, question
Present tense
There is / There are, negative, question
Present modals, questions, negative (*may, can*, for requests, ability)
To have to, must
Imperatives
Word order (basics)
Common linking words (*and, but, or...*)
Articles (basics) with countable and uncountable nouns
Singular and plural (basics), countable and uncountable nouns
Quantifiers (basics) – *much/ many, few/ little, a lot of/ lots of*
Would you like..? I'd like to..., I want to...I should (memorized phrases)
Personal pronouns
Demonstrative pronouns *this/that/these/those*
Possessive pronouns *my, your...*
Some, any, no
Numbers
Adverbs of frequency (basics), *always, often, never*
Prepositions (basics)
Prepositions (place)
Prepositions (verbs)

Pasivní znalost

past/future simple tenses, negative, question
Most frequent irregular verbs
There was/There were/ There will be
The order of objects
Basic phrasal verbs
Going to
object + infinitive – *I want you to, I expect him to*

Tematické okruhy

Jazykovou způsobilost u zkoušky budete prokazovat plněním konkrétních úkolů. K tomu potřebujete znát určitý rozsah slovní zásoby. Pro ulehčení přípravy ke zkoušce uvádíme nejfrekventovanější tematické okruhy, které byste na úrovni 1 měli být schopni zvládnout jak v reálném životě, tak i u zkoušky.

Basic phrases (greetings, introductions)
Personal biography
Family and friends
Description of people (basics)
Daily routines
My job
Leisure time activities/hobbies
My home

Travelling, means of transport

Holidays

Services – getting and giving information (phone calls, a passport check, customs inspection, immigration officers)

Shopping

Food and drink, restaurant

Health and disease

Weather

Jazykové funkce

Ústní projev

S praktickým použitím uvedených gramatických jevů v daných tematických oblastech musíte u zkoušky prokázat, že umíte ústně v běžných každodenních situacích:

- použít základní zdvořilostní fráze (pozdravit, představit se...);
- sdělit základní osobní údaje, zeptat se na základní životopisná data;
- vést jednoduchý rozhovor;
- klást / odpovědět na jednoduché otázky;
- mluvit o jednoduchých každodenních úkolech na pracovišti;
- požádat o zboží, služby a pomoc;
- požádat o informaci a vysvětlení;
- vyjádřit souhlas, spokojenost/nespokojenost;
- hovořit o základních potřebách (objednání jídla, zajištění ubytování a dopravy, nákupů apod.).

Písemný projev

S praktickým použitím uvedených gramatických jevů v daných tematických oblastech musíte u zkoušky prokázat, že umíte:

- napsat jednoduchou zprávu/vzkaz, pohlednici, krátký osobní dopis/e-mail;
- napsat pozvánku;
- vyplnit jednoduchý formulář/žádost.

Způsob hodnocení

Projev kandidáta je hodnocen holisticky podle deskriptorů STANAG 6001. Deskriptory jsou k dispozici na http://www.unob.cz/cjv/Stranky/STANAG_6001.aspx.

Ústní projev – požadavky a praktické rady

Pokud máte u zkoušky úspěch, musíte prokázat, že umíte:

- používat naučené obraty;
- zahájit i udržet krátký rozhovor;
- dorozumět se v situacích, kdy se jedná o uspokojení základních potřeb (např. nákupy, ubytování, cestování);
- pozdravit, představit se a sdělit základní osobní údaje;
- zeptat se na základní životopisná data a sdělit je;
- hovořit o jednoduchých každodenních úkolech na pracovišti;
- požádat o zboží, služby a pomoc;
- požádat o informaci a vysvětlení;

- vyjádřit souhlas, spokojenost či nespokojenost.

Co musíte, resp. nemusíte umět, abyste dosáhli úrovně 1:

- i rodilí mluvčí zvyklí komunikovat s cizinci musí vynaložit velké úsilí, mají-li sdělení pochopit;
- zřídka mluvíte plynule a nejste schopni souvislého projevu;
- mluvíte ve větách a jste schopni spojit několik jednoduchých krátkých vět pomocí nejfrekventovanějších spojovacích výrazů;
- děláte časté chyby ve výslovnosti, slovní zásobě a gramatice, které mění význam sdělení;
- nerozlišujete časové roviny, používáte jen jeden slovesný čas a některým mluvnickým strukturám se vyhýbáte;
- projev je mnohdy váhavý, se slovoslednými chybami a častými odmlkami;
- často hledáte vhodné výrazy, neumíte se vyjádřit jinými slovy, nedokážete se opravit.

Praktické rady

Ústní část zkoušky by měla co nejvíce připomínat autentický rozhovor v angličtině. Musíte tedy používat pouze cílový (anglický) jazyk. Pokud něčemu nerozumíte, zeptejte se, přerušete zkoušejícího, požádejte o vysvětlení apod. Za takové dotazy nebudete penalizováni, naopak prokážete své komunikativní schopnosti.

Zkoušející není v roli vyučujícího – nenapoví, nedořekne větu, neporadí slovo, nebude opravovat Vaše chyby apod.

Při zadávání dobře poslouchajte téma pro *role-play* (modelovou situaci), pokud nerozumíte nebo si nejste jisti, raději se zeptejte.

V úvodu nejprve sdělíte zkoušejícím několik informací o sobě. Tyto informace pak zkoušející rozvedou v následném rozhovoru s vámi. Doporučujeme, abyste si připravili několik vět na úvod, zbaví vás to počáteční nervozity a dodá jistotu do dalších částí ústní zkoušky.

Role-play je modelová situace z každodenního života, proto by mělo jít o dialog, který by se měl co nejvíce podobat skutečnému rozhovoru (v hotelu, na letišti, v restauraci apod.). Jedná se opravdu o dialog (nikoliv „výslech“ ze strany zkoušejícího), proto se i vy můžete ptát, dodávat další informace apod. Neověřujeme faktickou správnost vámi sdělených informací. Pokud si nemůžete vzpomenout, jste příliš nervózní nebo nechcete některé údaje zmiňovat, vymyslete si je (název restaurace, svoje datum narození, jaký film jste naposledy viděli apod.).

V modelové situaci vždy hrajete sami sebe, tedy v hotelu budete vždy hostem a ne recepčním, u lékaře budete pacientem a ne lékařem, v restauraci zákazníkem a ne číšníkem apod.

Písemný projev – požadavky a praktické rady

Pokud máte u zkoušky úspěch, musíte prokázat, že umíte:

- vyjádřit bezprostřední osobní potřeby, např. napsat krátké poznámky, pohlednici, krátký osobní dopis, vzkaz, pozvání, vyplnit jednoduchý formulář a žádost.

Co musíte, resp. nemusíte, abyste dosáhli úrovně 1:

- text vytváříte z krátkých jednoduchých vět, které bývají vzájemně spojeny běžnými spojovacími výrazy;
- dopouštíte se chyb v pravopise, slovní zásobě, gramatice a interpunkci;
- Vaším textům rozumí ten, **kdo je zvyklý číst písemné pokusy cizinců.**

Praktické rady

Pozorně si přečtete zadání a pište to, co je po vás požadováno; jelikož se nehodnotí pouze gramatická správnost, ale i slovní zásoba, je naprosto nezbytné si svůj písemný projev po sobě přečíst. Nezapomeňte si tedy ponechat čas na kontrolu toho, co jste napsali. Pokuste se odstranit gramatické chyby, chyby v pravopise a ověřit si, zda jste do svého textu zahrnuli všechny body uvedené v zadání apod.

Poslech a čtení s porozuměním

<http://ic.unob.cz/course/index.php?categoryid=12>

Doporučená literatura

Zvládnutí, resp. „naučení se“ jedné knížky **nezaručuje složení zkoušky**. Uvedená literatura znamená pouze možnosti, takže můžete studovat i z jiných učebnic.

OXENDEN, C. , LATHAM-KOENIG, C.: *New English File Beginner. Student's Book* . Oxford University Press. ISBN: 978-0-19-451869-7.

OXENDEN, C. , LATHAM-KOENIG, C., SELIGSON, P.: *New English File Elementary . Student's Book* . Oxford University Press. ISBN: 978-0-19-438425-4.

OXENDEN, C. , LATHAM-KOENIG, C., SELIGSON, P.: *New English File pre-intermediate Student's Book*. Oxford University Press. ISBN: 978-0-19-438433-9.

SOARS, John, Liz SOARS, Sheila DIGNEN, Amanda MARIS, Emma PATHARE a Gary PATHARE. *New Headway: beginner. Student's Book*. 4th ed., 1st pub. Oxford: Oxford University Press, 2013-, ^^^sv. ISBN 978-0-19-477104-7.

SOARS, Liz, John SOARS a Amanda MARIS. *New Headway: elementary. Student's Book*. 4th ed., 1st pub. Oxford: Oxford University Press, c2011, 6 sv. ISBN 978-0-19-476912-9.

SOARS, John, Liz SOARS, Amanda MARIS, Danica GONDOVÁ a Sheila DIGNEN. *New Headway: Pre-intermediate. Student's Book* .4th ed., 1st pub. Oxford: Oxford University Press, 2012, 10 sv. ISBN 978-0-19-476956-3.

MURPHY, R.: *Essential Grammar in Use*. Cambridge University Press, 2007. ISBN-13: 9780521675802, ISBN-10: 0521675804.

REDMAN, Stuart. *English vocabulary in use: Pre-intermediate & Intermediate : [self-study and classroom use]*. Cambridge: Cambridge University Press, 1997, 270 s. ISBN 0521557372.

MCCARTHY, M., O'DELL, F. *English vocabulary in Use: Elementary [self-study and classroom use]*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010, ISBN 978-0-521-13617-4

Doporučené internetové zdroje:

<http://www.englishpage.com/index.html>

<http://a4esl.org/>

www.bbclearningenglish.com

4.2 SLP 2222 (Functional – funkční)

Kandidát na úrovni 2 je schopen **porozumět** přímočarým sdělením s **konkrétním faktickým obsahem**. Dokáže **popsat osoby, místa a věci, vyprávět o přítomných, budoucích a minulých událostech**, podat **instrukce a pokyny, uvádět fakta a srovnávat**. Kandidát velmi dobře rozumí textu s frekventovanými gramatickými strukturami a slovní zásobou. V rámci svého oboru je schopen orientovat se i v textech s vyšší náročností, umí shrnout obsah textu a najít specifickou informaci. Kandidát se vyjadřuje v jednoduchých větách i v souvětích, které je schopen uspořádat do odstavců.

Gramatické jevy

Pro úspěšné splnění úkolů v řečových dovednostech je důležité ovládat a správně používat při psaní a mluvení uvedené gramatické jevy. Pro lepší orientaci při přípravě ke zkoušce uvádíme seznam gramatických jevů, které vyplývají z popisu úrovně.

Aktivní znalost - všechny jevy zahrnuté v SLP 1111 + následující:

past/future simple tenses, negative, question

past continuous tense
present perfect
used to + infinitive
modal verbs *can, could, must, may, might, will, would, shall, should*
past tense, future tense of modal verbs *be able to, be allowed to, to have to*
passive – present, past and future tense
zero and first conditionals
time clauses
relative clauses
collective nouns
comparisons
articles
reflexive pronouns
word-building (prefixes, suffixes)

Pasivní znalost

infinitive with to and without to
infinitive with accusative
reported speech
reported questions
commands
indirect questions
decimal numbers and fractions
phrasal verbs
second conditional

Tematické okruhy

Jazykovou způsobilost u zkoušky budete prokazovat plněním konkrétních úkolů. K tomu potřebujete znát určitý rozsah slovní zásoby. Pro ulehčení přípravy ke zkoušce uvádíme nejfrekventovanější tematické okruhy, které byste na úrovni 2 měli být schopni zvládnout jak v reálném životě, tak i u zkoušky.

Všechna témata stanovená pro SLP 1111 prezentovaná na úrovni 2 plus následující:

Family and interpersonal relationships
Job description and career
Education, qualification and training
Future plans and predictions
Daily routines and lifestyle
Traditions and customs
Entertainment and culture
Sports and games
Places to live, accommodation facilities
Tourism
Holidays, trips
Orientation in the country
Transacting official matters (e.g. a passport check, customs inspection, dealing with immigration police)
Media, newspapers
Current events
Weather and weather conditions
Technology and inventions
Military topics connected with candidate's job (ranks, units, military training, weapons, equipment...)

Jazykové funkce

Kromě všech jazykových funkcí zahrnutých pro SLP 1111 musíte umět komunikovat na KONKRÉTNÍ, FAKTICKÉ ÚROVNI.

Ústní projev

S praktickým použitím uvedených gramatických jevů v daných tematických oblastech musíte u zkoušky prokázat, že umíte ústně v běžných každodenních situacích:

- začít, udržovat a ukončit konverzaci;
- vyjádřit a reagovat na pozvání (přijmout nebo odmítnout);
- vyjádřit porozumění či neporozumění;
- požádat o objasnění a zopakování;
- požádat o potvrzení informace / potvrdit informaci;
- požádat o vysvětlení a podat vysvětlení;
- převyprávět, co někdo řekl;
- komunikovat v oblasti služeb (knihovna, kino, divadlo, pošta, banka, hotel, obchody, restaurace, cestovní kancelář, opravny, čistírna, prádelna);
- zařizovat cestování;
- komunikovat s úřady (např. na policejní stanici, na celnici, na imigračním úřadě apod.);
- požádat o a poskytnout instrukce, radu;
- popsat osobu (fyzický vzhled, charakter a osobnost);
- porovnat a vyjádřit míru podobnosti/odlišnosti;
- popsat jednoduché procesy;
- vyprávět o minulých, přítomných a budoucích událostech v posloupnosti;
- vyjádřit souhlas a nesouhlas;
- vyjádřit preference, vyjádřit co se líbí a co se nelíbí (zejména v souvislosti s koníčky a volnočasovými aktivitami);
- vyjádřit záměr, předpověď a očekávání.

Písemný projev

S praktickým použitím uvedených gramatických jevů v daných tematických oblastech musíte u zkoušky prokázat, že umíte:

- napsat neformální dopisy/e-maily;
- napsat běžnou služební korespondenci;
- napsat formální dopis (stížnost, žádost apod.);
- napsat zprávu/memorandum;
- napsat krátké shrnutí.

Způsob hodnocení

Projev kandidáta je hodnocen holisticky podle deskriptorů STANAG 6001. Deskriptory jsou k dispozici na http://www.unob.cz/cjv/Stranky/STANAG_6001.aspx.

Ústní projev – požadavky a praktické rady

Pokud máte u zkoušky úspěš, musíte prokázat, že umíte:

- dorozumět se v běžných společenských a pracovních situacích;
- popsat osoby, místa a věci;

- podrobně vyprávět o přítomných, minulých a budoucích činnostech;
- srovnávat;
- klást otázky vyplývající ze situace;
- udělit složitý, podrobný a rozsáhlý pokyn;
- vést rozhovor **s rodilým mluvčím, který není zvyklý jednat s cizinci**;
- uspořádat věty do ucelené pasáže (**v délce odstavce**).

Co musíte, resp. nemusíte umět, abyste dosáhli úrovně 2:

- ovládáte jednoduché struktury a základní gramatické vazby;
- složitější struktury můžete používat nesprávně nebo se jim vyhýbáte;
- používáte odpovídající slovní zásobu v situacích běžného života;
- v jiných situacích používáte slovní zásobu neobvyklou nebo nepřesnou;
- někdy se dopouštíte chyb ve výslovnosti, slovní zásobě a gramatice, které zkreslují význam sdělení;
- vyjadřujete se způsobem odpovídajícím situaci, i když ne vždy s jistotou.

Praktické rady

Ústní část zkoušky by měla co nejvíce připomínat autentický rozhovor v angličtině. Musíte tedy používat pouze cílový (anglický) jazyk. Pokud něčemu nerozumíte, zeptejte se, zdvořile přerušete zkoušejícího, požádejte o vysvětlení apod. Za takové dotazy nebudete penalizováni, naopak prokážete své komunikativní schopnosti.

Zkoušející není v roli vyučujícího – nenapoví, nedořekne větu, neporadí slovo, nebude opravovat vaše chyby apod.

Při zadávání dobře poslouchajte téma pro *role-play* (modelovou situaci); pokud nerozumíte nebo si nejste jisti, raději se zeptejte.

V úvodu nejprve sdělíte zkoušejícím několik informací o sobě. Tyto informace pak zkoušející rozvedou v následném rozhovoru s vámi. Doporučujeme, abyste si připravili několik vět na úvod, zbaví vás to nervozity a dodá jistotu do dalších částí ústní zkoušky.

Role-play je modelová situace z každodenního života, proto jde o dialog, který by se měl co nejvíce podobat skutečnému rozhovoru (v hotelu, na letišti, v restauraci apod.). Jedná se opravdu o dialog (nikoliv „výslech“ ze strany zkoušejícího), proto se i Vy můžete ptát, dodávat další informace apod. Neověřujeme faktickou správnost vámi sdělených informací. Pokud si nemůžete vzpomenout, jste příliš nervózní nebo nechcete některé údaje zmiňovat, vymyslete si je (název restaurace, svoje datum narození, jaký film jste naposledy viděli apod.)

Třetí část zkoušky – získávání informací – ověřuje Vaši schopnost klást otázky, dělat si poznámky a sdělit informaci, kterou jste získali. Pokud je to možné, tvořte otázky začínající slovy kdo, co, kde, kdy, proč, jak. Soustřeďte se na to, abyste otázky tvořili gramaticky správně a obsahově smysluplně. Pozorně poslouchajte, co Vám zkoušející říká. Jestli mu nerozumíte přesně, neostýchejte se zeptat se. Dělejte si poznámky, abyste mohl obsah Vašeho rozhovoru převyprávět.

Písemný projev – požadavky a praktické rady

Pokud máte u zkoušky úspěch, musíte prokázat, že umíte:

- napsat např. dopisy, stručná hlášení, zprávy a zápisy;
- uvádět fakta, dávat instrukce, popisovat osoby, místa a věci;
- vyprávět o přítomných, minulých a budoucích činnostech, a to v jednoduchých ucelených pasážích;
- spojit věty a uspořádat je do souvislého textu, vyjádřit vztahy mezi odstavci.

Co musíte, resp. nemusíte umět, abyste dosáhli úrovně 2:

- vztahy mezi myšlenkami mohou být nejasné a spojení neobratná;
- psaný projev je srozumitelný **rodilým mluvčím, kteří nejsou zvyklí číst projevy cizinců**;
- ovládáte frekventované gramatické vazby;
- složitější struktury ovládáte méně nebo se jim vyhýbáte;
- **chyby** v gramatice, slovní zásobě, pravopisu a interpunkci **mohou někdy zkreslit význam sdělení**;
- píšete adekvátně situaci.

Praktické rady

Pozorně si přečtěte zadání a pište to, co je po vás požadováno; většinou je specifikováno celkem přesně, co máte v psaní zmínit – snažte se uvést všechna požadovaná fakta.

Jelikož se nehodnotí pouze gramatická správnost, ale i slovní zásoba, je naprosto nezbytné si svůj písemný projev po sobě přečíst. Nezapomeňte si tedy ponechat čas na kontrolu toho, co jste napsali. Pokuste se odstranit gramatické chyby, chyby v pravopise a ověřit si, zda jste do svého textu zahrnuli všechny body uvedené v zadání apod.

Poslech a čtení s porozuměním

<http://ic.unob.cz/course/index.php?categoryid=12>

Doporučená literatura

Zvládnutí, resp. „naučení se“ jedné knížky **nezaručuje složení zkoušky**. Uvedená literatura znamená pouze možnosti, takže můžete studovat i z jiných učebnic.

OXENDEN, C., LATHAM-KOENIG, C.: *New English File Intermediate, Student's Book* . Oxford University Press. ISBN: 978-0-19-451800-0.

SOARS, Liz a John SOARS. *New Headway: Intermediate: student's book: part A, units 1-6*. 4th ed., 1st pub. Oxford: Oxford University Press, 2009, 87 s. ISBN 978-0-19-476865-8.

KERR, Philip, Ceri JONES, Jim SCRIVENER, Celia BINGHAM a John WATERMAN. *Straightforward: Intermediate*. 2nd ed. London: Macmillan, 2012, 4 sv. ISBN 978-0-230-42447-0.

MURPHY, R.: *English Grammar in Use*. Cambridge University Press, 2007. ISBN: 978-0521189392 ISBN: 052118939X.

REDMAN, Stuart. *English vocabulary in Use: Pre-intermediate & Intermediate : [self-study and classroom use]*. Cambridge: Cambridge University Press, 1997, 270 s.

Doporučené internetové zdroje:

<http://www.englishpage.com/index.html>

<http://a4esl.org/>

www.bbclearningenglish.com

<http://grammar.ccc.commnet.edu/grammar/index.htm>

4.3 SLP 3333 (Professional – profesionální)

Kandidát na úrovni 3 je schopen komunikovat nejen o každodenních záležitostech, ale i o tématech týkajících se **společenského a profesního života**, a to na **konkrétní i abstraktní rovině**. Umí rozlišovat styl formální a neformální. Kandidát dokáže vytvářet projevy delšího rozsahu (několik odstavců uspořádaných do souvislého celku). Je schopen své **názory prezentovat, obhájit a podpořit**

argumenty. Kandidát umí vytvořit hypotézu, provést analýzu situace, kriticky zhodnotit a shrnout sdělené informace.

Gramatické jevy

Pro úspěšné splnění úkolů v řečových dovednostech je důležité ovládat a správně používat při psaní a mluvení uvedené gramatické jevy. Pro lepší orientaci při přípravě ke zkoušce uvádíme seznam gramatických jevů, které vyplývají z popisu úrovně.

Aktivní znalost - všechny jevy zahrnuté v SLP 1111 a 2222 + následující:

present perfect continuous: for/since
future continuous
past perfect: simple and continuous
perfect form of modals: must/can't/might have been done
passive voice – in all tenses
have/get something done
sequence of tenses
all conditionals
infinitive / gerund phrases
participle phrases
neutral subject *one, they*
word-building
punctuation
phrasal verbs

Pasivní znalost

future perfect
word order- inversion
subjunctive
expressions of the future *be about to, be on the point of*

Tematické okruhy

Jazykovou způsobilost u zkoušky budete prokazovat plněním určitých úkolů. K tomu potřebujete mít na úrovni 3 širší rozsah slovní zásoby. Pro ulehčení přípravy ke zkoušce uvádíme nejfrekventovanější tematické okruhy, o kterých byste na úrovni 3 měli být schopni mluvit **konkrétně i abstraktně**, jak v reálném životě, tak i u zkoušky.

Všechna témata stanovená pro SLP 1111 a 2222 prezentovaná na úrovni 3 plus následující:

Personal and professional background (personal qualities and values, qualification and job, career, plans and ambitions, etc.)

Education and training (system of education, current issues in education, such as further education, lifelong education, etc.)

Society and social system (unemployment, homelessness, overpopulation, emigration, immigration, family problems, generation gaps, etc.)

Culture and media (freedom of press and speech, censorship, role and influence of media, advertisement and commercials, culture shock, etc.)

Health care and lifestyle (national health care system, prevention and treatment of diseases, civilisation diseases, cloning, healthy diet and way of life, addictions such as alcoholism, smoking, drugs, gambling, etc.)

Man and the environment (nature and animal protection and preservation, pollution, ozone layer, greenhouse effect, climate changes, natural disasters, etc.)

Science and technology (technical inventions and their use/misuse, gene engineering, space research, drones, computers, alternative energy sources, etc.)

Crime and punishment (criminality, capital punishment, violation of human rights, serious/ petty crime, kinds of punishment, CCTVs, security, etc.)

International and domestic economy (national economy, standard of living, globalisation, etc.)

Domestic policy (political system, democracy, elections, state and local administration, current news, etc.)

Foreign policy (diplomatic and international relations, international treaties, terrorism and national security, current news, etc.)

International and military organizations (UN, EU, NATO, their roles, tasks, programmes, cooperation, joint operations and exercises, interoperability and compatibility, future of united Europe, help to developed countries)

Peace and war (pacifism, peace support operations, conflict areas, war crimes, children as combatants, mercenaries, etc.)

The Armed Forces (role and tasks, structure and organization, development and transformation of the armed forces, planning and management, professional /conscript army, foreign missions, etc.)

Combat readiness and military training (basic and special training, survival in the field, combat activities, strategy and tactics, leadership, basic military service, objectors of military service, etc.)

Weapon systems and equipment (development and research in weapon system technology, e.g. precision guided weapons, drones, arms control and disarmament, arms race, possession of guns, etc.)

Military career (profile of a career officer, qualification, promotion and commission, social security and benefits, social status, role of the women in the military, etc.)

Life in the military (life in the barracks, cultural and sports activities, interpersonal relations, criminality, bullying, etc.)

Jazykové funkce

Ústní projev

S praktickým použitím uvedených gramatických jevů v daných tematických oblastech musíte u zkoušky prokázat, že umíte ústně komunikovat na KONKRÉTNÍ I ABSTRAKTNÍ ÚROVNI na různá společenská a profesionální témata, včetně své specializace.

U zkoušky musíte prokázat, že umíte:

- vyjasnit názor/ postup;
- zdůvodnit rozhodnutí;
- podpořit názor;
- vyvrátit námitky;
- zformulovat/ obhájit strategii;
- zformulovat hypotézu;
- diskutovat na abstraktní úrovni;
- shrnout (hlavní body jednání).

Písemný projev

S praktickým použitím uvedených gramatických jevů v daných tematických oblastech musíte u zkoušky prokázat, že umíte:

- napsat jednoduchou osobní a běžnou služební **korespondenci** (odpovídá úrovni 2);
- napsat **volný slohový útvar** (zadání obsahuje stimuly na úroveň 2-3) a **kompozici** (odpovídá úrovni 3) ve kterých prokážete schopnost uvádět fakta, dávat instrukce, popisovat osoby, místa a věci;
- vyprávět o přítomných, minulých a budoucích činnostech;
- prokážete také schopnost argumentovat, analyzovat, formulovat hypotézy, podat rozsáhlý výklad, vyprávění a popis. Rozsah a téma jsou stanoveny zněním zadání.

Způsob hodnocení

Projev kandidáta je hodnocen holisticky podle deskriptorů STANAG 6001. Deskriptory jsou k dispozici na http://www.unob.cz/cjv/Stranky/STANAG_6001.aspx.

Ústní projev – požadavky a praktické rady

Pokud máte u zkoušky úspěch, musíte prokázat, že umíte:

- efektivně se zapojit do většiny formálních i neformálních rozhovorů;
- vyjádřit abstraktní myšlenky;
- vyvrátit námitky;
- vyjasnit názor či postup;
- zdůvodnit rozhodnutí;
- podpořit názor;
- zformulovat nebo obhájit strategii;
- zformulovat hypotézu;
- od rodilých mluvčích získat informace a zjistit jejich názory;
- používat složitější gramatické struktury a méně frekventovanou slovní zásobu;
- vyjadřovat se pohotově a adekvátně situaci.

Co musíte, resp. nemusíte umět, abyste dosáhli úrovně 3:

- nemusíte dokonale pochopit některé odkazy na realie, přísloví nebo narážky;
- nemusíte chápat smysl některých významových odstínů a idiomů;
- chyb se můžete dopouštět v málo frekventovaných nebo velmi složitých strukturách;
- občasné chyby ve výslovnosti, gramatice nebo slovní zásobě nemohou být natolik závažné, aby pozměnily význam sdělení.

Praktické rady

Ústní část zkoušky by měla co nejvíce připomínat autentický rozhovor v angličtině. Musíte tedy používat pouze cílový (anglický) jazyk. Pokud něčemu nerozumíte, zeptejte se, zdvořile přerušete zkoušejícího, požádejte o vysvětlení apod. Za takové dotazy nebudete penalizováni, naopak prokážete své komunikativní schopnosti.

Zkoušející není v roli vyučujícího – nenapoví, nedořekne větu, neporadí slovo, nebude opravovat vaše chyby apod.

V úvodu nejprve sdělíte zkoušejícím několik informací o sobě. Tyto informace pak zkoušející rozvedou v následném rozhovoru s vámi.

Během rozhovoru (interview) budete probírat různá témata; cílem rozhovoru je, abyste prezentovali svoje schopnosti vyjadřovat a podpořit své názory na abstraktní témata s použitím uvedených jazykových funkcí.

V debatě máte vyjádřit a obhajovat svoje názory na dané téma a to jak na konkrétní, tak i abstraktní úrovni. Někdy se může stát, že na Vám zadané téma názor nemáte nebo zcela postrádáte o daném tématu jakékoliv znalosti, nebo se Vás téma může osobně negativně dotýkat. V obou případech je možné toto zkoušejícím sdělit a požádat o jiné téma.

Písemný projev – požadavky a praktické rady

Pokud máte u zkoušky úspěch, musíte prokázat, že umíte:

- vyjádřit se v abstraktní rovině;
- efektivně psát formální a neformální korespondenci a dokumenty týkající se praktického života, společenských nebo odborných témat;
- formulovat argumentaci, dokazování, analýzu, hypotézu, rozsáhlý výklad, vyprávění a popisy;
- souvisle uspořádat hlavní body projevu;
- vytvořit zdařilé přechody mezi myšlenkami.

Co musíte, resp. nemusíte umět, abyste dosáhl/a úrovně 3:

- můžete se občas dopouštět chyb, které však nezkreslují sdělení;
- styl Vašeho psaného projevu odpovídá situaci, i když je poznat, že ho formuloval cizinec.

Praktické rady

Pozorně si přečtete zadání a pište k zadanému tématu.

Jelikož se nehodnotí pouze gramatická správnost, ale i slovní zásoba, je naprosto nezbytné si svůj písemný projev po sobě přečíst. Nezapomeňte si tedy ponechat čas na kontrolu toho, co jste napsali. Pokuste se odstranit gramatické chyby, chyby v pravopise a ověřit si, zda jste do svého textu zahrnuli všechny body uvedené v zadání apod. Podle možnosti neopakujte stejná slova, snažte se použít méně obvyklou, resp. nízko frekventovanou slovní zásobu. Používejte složitější jazykové struktury a delší věty.

Poslech a čtení s porozuměním

<http://ic.unob.cz/course/index.php?categoryid=12>

Doporučená literatura

Zvládnutí, resp. „naučení se“ jedné knížky nezaručuje složení zkoušky. Uvedená literatura znamená pouze možnosti, takže můžete studovat i z jiných učebnic.

OXENDEN, C., LATHAM-KOENIG, C.: *New English File Upper-Intermediate. Student's Book* . Oxford University Press. ISBN: 978-0-19-451842-0.

SOARS, John, Liz SOARS, Jo MCCAUL a Amanda MARIS. *New Headway: Upper-intermediate. Student's Book* 1th ed. Oxford: Oxford University Press, 2014, 4 sv. ISBN 978-0-19-477181-8.

KERR, Philip a Ceri JONES. *Straightforward: Upper intermediate. Student's book*. 1st pub. Oxford: Macmillan, 2007, 175 s. ISBN 9780230020801.

MURPHY, R.: *English Grammar in Use*. Cambridge University Press, 2007. ISBN: 978-0521189392.

MCCARTHY, Michael a Felicity O'DELL. *English Vocabulary in use: Upper-intermediate and Advanced*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999, 304 s. ISBN 0521423961.

Doporučené internetové zdroje:

<http://www.englishpage.com/index.html>

<http://a4esl.org/>

www.bbclearningenglish.com

<http://grammar.ccc.commnet.edu/grammar/index.htm>

<http://www.cambridgeenglish.org/>

<http://edition.cnn.com/studentnews>

5. Formát zkoušky dle STANAG 6001

Formát zkoušky informuje např. o tom, jaké typy úkolů budete plnit v testech jednotlivých dovedností, jaké budete mít časové limity apod. Seznámení se s formátem zkoušky je pro Vás rozhodně přínosem, protože budete vědět, co máte od zkoušky čekat. To Vám pomůže při překonávání stresu.

Zkouška podle STANAG 6001 je zkouškou jazykové způsobilosti (*proficiency exam*). Vychází z požadavků formulovaných ve standardizační dohodě NATO STANAG 6001 a testuje úroveň komunikace kandidátů v cílovém jazyce. Zkouška nevychází z konkrétních výukových materiálů, ani z plánů výuky kurzů či školních zařízení. Nepochází tak k znevýhodnění některé skupiny kandidátů. Celá zkouška probíhá bez použití slovníku, gramatických přehledů a jiných pomůcek. Předpokládá se, že kandidát na dané úrovni způsobilosti splňuje všechny požadavky předepsané pro úroveň/úrovně nižší.

5.1 Formát zkoušky na úroveň 1

Jelikož zkouška na úroveň 1 obsahuje testové úlohy ověřující řečové dovednosti pouze na úroveň 1, mohou kandidáti získat z těchto dovedností pouze stupeň 0 nebo 1.

5.1.1 Poslech s porozuměním

Typ testových položek: výběr z odpovědí (1 správná, 3 distraktory)

Délka testu: závisí na délce nahrávky

Počet testových položek: 20 testových položek úrovně 1

Kandidáti uslyší každou položku dvakrát.

5.1.2 Ústní projev

Délka: cca. 10 minut

Kandidát je zkoušen dvěma zkoušejícími. Zkouška z ústního projevu je zaznamenávána na nahrávací zařízení. Nahrávka je určena pro potřeby CJV UOB.

Ústní zkouška se skládá ze dvou částí:

První částí ústní zkoušky tvoří **úvod (Introduction)**. Kandidát se představí, sdělí základní údaje o své osobě, o své rodině a své práci. Zkoušející vede s kandidátem konverzaci o typických každodenních tématech jeho osobního i pracovního života.

Druhou částí zkoušky je tzv. **modelová situace (Role-play)**. Kandidát vede dialog se zkoušejícím. Ověřuje se schopnost kandidáta adekvátně reagovat v běžných každodenních situacích.

5.1.3 Čtení s porozuměním

Délka: 30 minut

Počet testových položek: 20 testových položek úrovně 1

5.1.4 Písemný projev

Délka: 20 minut

Test obsahuje 1 úlohu.

Jedná se o jeden z následujících slohových útvarů: pohlednice, krátký osobní dopis, pozvánka nebo vzkaz.

Doporučený počet slov: 100

5.2 Formát zkoušky na úroveň 1–2

Tato zkouška obsahuje testové úlohy ověřující všechny dovednosti na úroveň 1–2, a tudíž kandidáti mohou z každé dovednosti získat stupeň 0, 1, 1+ nebo 2.

5.2.1 Poslech s porozuměním

Délka: cca 40 minut

Test se skládá ze třiceti krátkých textů, dialogů nebo monologů na úrovni 1 až 2. Patří sem zprávy z médií, informace o událostech běžného života, životopisné informace, společenská oznámení a jednoduché odborné texty určené laikům. Za každým textem následuje otázka a nabídka čtyř odpovědí, z nichž jen jedna je správná. Každou z položek uslyšíte dvakrát za sebou. Ověřuje se porozumění celkovému smyslu textu, pochopení hlavní nebo vedlejší myšlenky textu, schopnost vyhledat důležité informace ve slyšeném textu. Správná odpověď, kterou vybíráte z několika možností, není formulována stejnými slovy jako v nahrávce – jsou použita jiná slova, ale smysl odpovídá nahrávce.

Doporučení pro práci s testem:

Před samotnou nahrávkou se snažte přečíst si otázku a čtyři volby. Na každou otázku odpovídejte průběžně. Jak mezi jednotlivými testovými úlohami, tak i mezi prvním a druhým poslechem stejné testové úlohy je vždy minimálně 9 sekundová pauza. Využijte této doby na vybrání správné odpovědi. Pokud odpověď neznáte, nezdržujte se a soustředte se na další otázku. Na konci testu už nebudete mít čas se k předchozím testovým úlohám vracet. Špatné odpovědi se nepenalizují, proto se vždy ujistěte, že jste odpověděli na všech 30 testových úloh. Musíte však zakroužkovat pouze jednu odpověď; pokud zakroužkujete více než jednu odpověď, pokládá se Vaše odpověď za nesprávnou.

5.2.2 Ústní projev

Délka: max. 15 minut

Kandidát je zkoušen dvoučlennou komisí. Zkouška z ústního projevu je zaznamenávána na nahrávací zařízení. Nahrávka je určena pro potřeby CJV UOB.

Ústní zkouška se skládá ze tří částí:

První částí ústní zkoušky tvoří **úvod (Introduction)**. Kandidát se představí, sdělí základní údaje o své osobě, o své rodině a své práci. Zkoušející vede s kandidátem konverzaci o typických každodenních tématech jeho osobního i pracovního života.

Druhou částí zkoušky je tzv. **modelová situace (Role-play)**. Kandidát vede dialog s jedním ze zkoušejících. Ověřuje se schopnost kandidáta adekvátně reagovat v běžných každodenních situacích. V této části se zpravidla může vyskytnout komplikace, kterou by měl kandidát sám vyřešit.

Třetí částí ústní zkoušky je **úkol na získávání a sdělování informací (Information Gathering Task)**. Úkolem kandidáta je získat od jednoho ze zkoušejících informace na dané téma a předat tyto informace druhému zkoušejícímu. Kandidát má být schopen klást otázky a reprodukovat získané informace. Kandidát si může dělat stručné poznámky.

5.2.3 Čtení s porozuměním

Délka: 45 minut

Test se skládá ze třiceti krátkých textů na úrovni 1 až 2. Patří sem zprávy z médií, informace o událostech běžného života, životopisné informace, společenská oznámení, úřední dopisy a populárně naučné texty určené laikům. Za každým textem následuje otázka a nabídka čtyř variant odpovědi, z nichž jen jedna je správná. Správná odpověď, kterou vybíráte z několika možností, není formulována stejnými slovy jako v textu – jsou použita jiná slova, ale smysl odpovídá textu.

Doporučení pro práci s testem:

Zvolte strategii, která vám nejvíce vyhovuje. Rozvrhněte si dobře čas. Na druhou polovinu testu, která zpravidla obsahuje delší texty, budete potřebovat více času pro přečtení a nalezení správné odpovědi. Někteří kandidáti nejprve začínají odpovídat na testové úlohy v druhé části testu, která obsahuje testové úlohy na úroveň 2. Máte také možnost testovou úlohu přeskočit a později se k ní vrátit. V tom případě věnujte zvýšenou pozornost pořadí odpovědí na záznamovém listu. Špatné odpovědi se nepenalizují, proto se vždy ujistěte, že jste odpověděli na všech 30 testových úloh.

5.2.4 Písemný projev

Délka: 40 minut

Test obsahuje dvě úlohy, z nichž je jedna kratší, druhá je komplexnější. Jedná se o formální i neformální texty. Požaduje se znalost následujících slohových útvarů: pozvánka, vzkaz, osobní a služební korespondence, hlášení, vyprávění, popis, instrukce.

5.3 Formát zkoušky na úroveň 2–3

Tato zkouška obsahuje testové úlohy ověřující všechny dovednosti na úroveň 2–3, a tudíž kandidáti mohou z každé dovednosti získat stupeň 2, 2+ nebo 3. Protože testy neobsahují testové úlohy nižších úrovní (1+, 1), není možné kandidáty těmito úrovněmi hodnotit. Kandidátům, kteří nedosahují alespoň úrovně 2, je přiděleno písmeno N, což znamená nehodnoceno.

5.3.1 Poslech s porozuměním

Délka: cca 45 minut

Test se skládá ze třiceti krátkých textů, dialogů nebo monologů na úrovni 2 až 3. Za každým textem následuje otázka a nabídka čtyř variant odpovědi, z nichž jen jedna je správná. Každou z testových úloh uslyšíte dvakrát za sebou. Rozlišuje se formální a neformální styl mluvy. Součástí testu jsou dialogy a monology na praktická, společenská i vojenská témata. Správná odpověď, kterou vybíráte z několika možností, není formulována stejnými slovy jako v nahrávce – jsou použita jiná slova, ale smysl odpovídá nahrávce.

Doporučení pro práci s testem:

Před samotnou nahrávkou se snažte přečíst si otázku a čtyři volby. Na každou otázku odpovídejte průběžně. Jak mezi jednotlivými testovými úlohami, tak i mezi prvním a druhým poslechem stejné testové úlohy je vždy minimálně 10 sekundová pauza. Využijte této doby na vybrání správné odpovědi. Pokud odpověď neznáte, nezdržujte se a soustředte se na další otázku. Na konci testu už nebudete mít čas se k předchozím testovým úlohám vracet. Špatné odpovědi se nepenalizují, proto se vždy ujistěte, že jste odpověděli na všech 30 testových úloh.

5.3.2 Ústní projev

Délka: 20-25 minut

Kandidát je zkoušen dvoučlennou komisí. Zkouška z ústního projevu je zaznamenávána na nahrávací zařízení. Nahrávka je určena pro potřeby CJV UOB.

Ústní zkouška se skládá ze tří částí:

Úvod (Introduction)

Kandidát se představí, sdělí základní údaje o své osobě, o své rodině a své práci. Zkoušející vedou s kandidátem konverzaci o typických každodenních tématech z jeho osobního i pracovního života. Mohou být přezkušovány tyto dílčí dovednosti: vyprávění v přítomnosti, minulosti, budoucnosti, instrukce, porovnání, popis.

Rozhovor (Interview)

Rozhovor je zaměřen na kandidáta a oblast jeho zkušeností, poté se přechází ke všeobecnějším tématům. Od kandidáta na úrovni 3 se očekává, že bude správně používat formální i neformální jazyk k prezentování a obhájení svých názorů, bude schopen reagovat na námítky zkoušejících a vyjádřit hypotetické situace. Je schopen vést monolog na určité téma.

Debata (Debate)

Kandidát debatuje s jedním ze zkoušejících na dané téma. Prezentuje svůj vlastní názor a rozvíjí své argumenty. Od kandidáta na úrovni 3 se očekává, že srozumitelně objasní svůj názor na konkrétní i abstraktní úrovni, bude reagovat na argumenty zkoušejícího (může souhlasit i nesouhlasit), a také bude zvažovat a formulovat možné situace (hypotéza).

5.3.3 Čtení s porozuměním

Délka: 60 minut

Test se skládá ze třiceti krátkých textů na úrovni 2 až 3. Jde o autentické texty na praktická, obecně společenská i vojenská témata. Tyto obsahují informace z publicistiky a zpravodajství, informace a názory osob, osobní a úřední korespondenci, hlášení. Za každým textem následuje otázka nebo nedokončená věta a nabídka čtyř variant odpovědi, ze kterých jen jedna je správná. Úspěšný kandidát je schopen rozlišit text formální a neformální. Porozumí i tématům, která jsou pro něj obsahově nová. Správná odpověď, kterou vybíráte z několika možností, není formulována stejnými slovy jako v textu – jsou použita jiná slova, ale smysl odpovídá textu.

Doporučení pro práci s testem:

Zvolte strategii, která vám nejvíce vyhovuje. Někteří kandidáti nejprve začínají odpovídat na testové úlohy v druhé části testu, která obsahuje testové úlohy na úroveň 3. Rozvrhněte si dobře čas. Na druhou polovinu testu, která zpravidla obsahuje delší texty, budete potřebovat více času pro přečtení a nalezení správné odpovědi. Máte také možnost testovou úlohu přeskóčit a později se k ní vrátit. V tom případě věnujte zvýšenou pozornost pořadí odpovědí na záznamovém listu. Špatné odpovědi se nepenalizují, proto se vždy ujistěte, že jste odpověděli na všech 30 testových úloh.

5.3.4 Písemný projev

Délka: 90 minut

Zkouška z písemného projevu se skládá ze dvou částí – dvou úloh. Kandidát odpovídá na jednotlivé úlohy, jak nejlépe umí.

První úloha je **korespondence** (osobní nebo úřední, resp. služební dopis) a odpovídá úrovni 2. Rozsah a téma jsou stanoveny zněním zadání.

Doporučený počet slov: 150

Druhá úloha je **kompozice** (odpovídá úrovni 3). Kandidát má na výběr ze dvou témat: může si zvolit buď téma vojenské, nebo všeobecně společenské. Kandidát na úrovni 3 je schopen argumentovat, analyzovat, formulovat hypotézy, podat rozsáhlý výklad, vyprávění a popis. Umí správně a přesně vyjadřovat své myšlenky a logicky je rozvíjet podle gramatických a stylistických zákonitostí jazyka. Rozsah a téma jsou stanoveny zněním zadání.

Doporučený počet slov: 300

6. Ukázky písemného projevu jednotlivých úrovní a jejich hodnocení

6.1 Hodnocení písemného projevu

Projev kandidáta je hodnocen holisticky podle deskriptorů STANAG 6001. Při hodnocení písemného projevu jsou brána v potaz následující kritéria:

Splnění zadání – Jsou dokončeny všechny úlohy? Je obsah relevantní (neobsahuje písemný projev předem naučené pasáže, které neodpovídají na zadané téma)? Odpovídá kandidát na všechny body zadání a dostatečně je rozvádí? Splnil kandidát minimální počet slov?

Gramatická správnost/přesnost – Používá kandidát gramatické vazby a struktury, které jsou nezbytné pro dosažení dané úrovně? Jaká je četnost gramatických chyb? Jedná se o chyby jednotlivé nebo kandidát systematicky nezvládá určité gramatické jevy? Znemožňují chyby, které kandidát učinil porozumění textu?

Slovní zásoba / lexikální přesnost – Používá kandidát slovní zásobu odpovídající dané úrovni? Jsou chyby v použití slovní zásoby pouze ojedinělé nebo někdy brání porozumění? Volí kandidát přesné výrazy nebo si často musí pomoci opisem za použití jiných slov?

Organizace textu / styl – Je kandidát schopen spojovat věty do souvislých odstavců? Používá vhodné spojovací výrazy? Umí logicky uspořádat myšlenky? Umí propojovat odstavce do větších celků? Dokáže rozvést a uspořádat argumenty v písemném projevu delšího rozsahu? Rozlišuje mezi formálním a neformálním stylem?

Pravopis (ortografie) – Dopouští se kandidát často pravopisných chyb? Ztěžují či znemožňují pravopisné chyby správné pochopení textu? Ovládá kandidát interpunkci a psaní velkých písmen v angličtině?

6.2 Ukázky pro úroveň 1–2

Instructions:

There are 2 tasks. You have 30 minutes to complete BOTH of them. Read the tasks carefully. You MUST write on BOTH topics given. Use full sentences.

TASK 1: A short e-mail

You had a party in a restaurant and you liked it very much. Write a short e-mail to the manager of the restaurant and thank him/her for the service. Describe the menu and your waiter. Use full sentences.

Recommended word count: 70

Recommended time: 10 min

TASK 2: A letter

Your unit is organizing a sports day for the local school children. Write a letter to the school director and inform him/her about:

- why you are organizing it
- the place and time
- what you need to arrange for this sports day
- suggest possible activities

Recommended word count: 150

Recommended time: 20 min

Rozbor zadání:

1. úloha: Kandidát má napsat krátký e-mail manažerovi restaurace a poděkovat za poskytnuté služby. Zadání dále vyžaduje po kandidátovi popsat menu a číšníka, který jej obsluhoval. Je tedy zřejmé, že dílčími dovednostmi, které toto zadání ověřuje je vyprávění v minulosti a popis.

2. úloha: Úkolem kandidáta je napsat dopis řediteli školy, pro kterou jeho jednotka organizuje sportovní den. Zadání obsahuje několik bodů, které má kandidát v dopise obsáhnout. Dopis má obsahovat zdůvodnění plánované akce, termín a místo konání, instrukce o tom, co je nutné zařídit a návrh případných aktivit. Ze zadání jasně vyplývá, že by měl kandidát v dopise použít přítomný a budoucí čas.

Jak vyplývá z adresátů (e-mail manažerovi restaurace a dopis řediteli školy), jedná se u obou případů spíše o formální korespondenci.

Ukázka č. 1

Task 1: A short e-mail

Dear Patrik

Thank you Patrik. Party in a restaurant was very funny and interesting. The menu was healthy and we have very much vegetables and meal.

(26 words)

Task 2: A letter

Dear Patrik,

I organizing a sports day because I like children and sports is healthy.

Sports day is in Moravská Třebová in military high school from at 8.00 o'clock and finished at 16.00 o'clock.

I need football station and ball because

Yours sincerely,

(43 words)

Hodnocení:

Tento písemný projev neobsahuje dostatečný vzorek, který by bylo možno hodnotit. Text je příliš krátký. Zadání není splněno, úlohy nejsou dokončené. Text obsahuje předem naučené fráze. Tento písemný projev není možné hodnotit jinak než úrovní 0.

Ukázka č. 2

Task 1: A short e-mail

Hi Ms. Jackson,

Last weekend we had a party in your restaurant. We liked it very much. We thank your the servis, because eat, the drink, the music and the dancing were excellent. We were very fun. Waiter helping us and menu was perfect. We like chicken. Music play also good. We going next to your restaurant.

Your sincerely, Petr

(60 words)

Task 2: A letter

Dear director,

We are going to organizing a sports day for the local school children. We will to do sports day for funchildren. Children need sports. The sports day is going to be in Brno, in an atletik stadium on 3. th juni 2012. We need help teachers and lot of drinks. What children need: sport shoes, sport dress, eat, drink and a lot of power. Activities of sport's day are: a football, a voleyball, a tenis, a ping pong, an athletic and next.

Good bye.

Your sincerely

The Unit „Sport's Day“

(89 words)

Hodnocení:

+

Tento písemný projev nejvíce odpovídá požadavkům, které jsou definovány deskriptory pro úroveň 1.

-

Kandidát do značné míry zkopíroval zadání. Jednotlivé body zadání nejsou rozvedeny. Kandidát nedodržuje doporučený počet slov. Nezvládá vyjadřování se v základních časových rovinách. Písemný projev obsahuje řadu chyb v základních gramatických strukturách. V textu jsou pouze jednoduché věty a text není členěn do odstavců. Organizace textu je nelogická, chybí zde jak některé informace, tak i spojovací výrazy. Kandidát zaměňuje slova (*eat x drink, power x energy*). V textu jsou pravopisné chyby (*servis, atletik...*)

Tento písemný projev by byl hodnocen úrovní 1.

Ukázka č. 3

Task 1: A short e-mail

Hello,

I would like to thank you for your great prepare which was bee taking part last week in your restaurant. Servised us two men (Charles and Paul) and Jane who told us their names. The menu which prepared your chef was full of vegetibles and mens with exotic components which I have never eaten. I will reccomand your restaurant our next friends.

XX

(63 words)

Task 2: A letter

Dear mr Novak,

As a every year we are organize day for our soldiers and of course for our relationship is better to cooperate with your willage where is our base locate. Than our commander decided to spend this time with our youth from your school.

Our base is perfect place to arrange all kind of sports and cultural activities than we prepare areas of base for that. And I think the best suitable time is Saturday morning from 9 a.m. to 15 p.m. as you agree.

What we need from you is to accept our plane for this day and if you have any requests at us call me on phone number 973-407-659. All what we need from your side exactly is how many people will be in our base to prepare some food and drink.

As you remember from last year we had here a lot of sports activities like football, table-tenis, running competetions and so one. For this year we are prepareing dumping castle, show of our vehicules and shooting on a target and climbing on walls.

Next week I will send you exact Schedule of this day. I will be pleasd for your ideas.

Yours sincerely, XX

(200 words)

Hodnocení:

+

Kandidát téměř splnil zadání. U první úlohy chybí popis obsluhujícího personálu. Písemný projev obsahuje souvětí, nejedná se o izolované jednoduché věty. Text je členěn do stručných odstavců. Slovní zásoba většinou odpovídá zadání (*arrange, accept...*).

-

Tento písemný projev obsahuje časté gramatické chyby. Kandidát neovládá správný slovosled anglické věty (*Servised us two men...*) Použití základních časů je nekonzistentní. Objevují se chyby v používání předložek a zájmen (*I will reccomand your restaurant our next friends.*). Kandidát má problémy s používáním spojovacích výrazů. (*so x then - Than our commander decided to spend this*

time with our youth from your school.) Písemný projev obsahuje časté pravopisné chyby (*reccomand, willage, competetions, vehicles...*)

Tento písemný projev nesplňuje požadavky pro dosažení úrovně 2. Kandidát však prokazuje vyšší jazykovou kompetenci, než kterou definují deskriptory STANAG 6001 pro úroveň 1. Tento kandidát by získal úroveň 1+.

Ukázka č. 4

Task 1: A short e-mail

For: Manager

From:XX

Subject: Party last Monday

Dear Manager,

I'm writting you because I would like to tell you thanks for great service. I arranged the party last Monday in your restaurant and I have to say we were satisfied. The service was fast, kind and food was delicious. We had not any starter but for the main course we had baked potatoes with fantastic ribs.

After main course our waiter brought us tasteful cake. Waiter who had blond hair, blue eyes, was very friendly. We had a lot of fun thanks to her.

If we have another party I will certainly call you

Yours faitfully XX

(107 words)

Task 2: A letter

Dear Dostík,

I'm writing you to inform you about sport day for local school children.

We would like to improve the relationships among our children and children from another schools. This action will show them how they can spend their spare time. We will inform them about possible courses which they can attend after school lectures.

This sport day will take place on the court blind the primery school called Větrná. It will start at 8 a.m. There will be prepared refresh: some drinks, food and there will be doctor too.

Please, inform children from your school and give them instructions about clothes, food which they should take with them. I would like to invite their families as well.

We have plan about main disciplines which will be organized there. It is football, voleyball, some running for long and short distance. I think we should plan chess as well.

If you have any suggestions, please let me know about it. I'm sure it will promote our thing.

Yours sincerely, XX

(167 words)

Hodnocení:

+

Kandidát splnil obě úlohy. Všechny body zadání jsou zmíněny. Správně se orientuje v základních časových rovinách. Používá adekvátní slovní zásobu. Má dobrý rozsah slovní zásoby, kterou správně používá (*suggestions, attend, improve, ribs, promote* atd.) Dokáže popisovat, píše v souvětích, ovládá vztažné věty. Text je rozčleněn do odstavců. Kandidát používá spojovací výrazy.

-

Kandidát má tendenci vynechávat členy.

Občas používá nesprávné slovní druhy (*refresh × refreshment*)

Zaměňuje výrazy: *other × another*

Občasné pravopisné chyby (*faitfully, writting, primery*)

Tento kandidát by byl hodnocen úrovní 2.

Další ukázky najdete také na webových stránkách Oddělení testování a metodiky CJV UOB.

6.3 Ukázky pro úroveň 2–3

TASK 1:

Write a letter on the given topic:

One of your subordinates is being transferred to another command. Write a performance evaluation for him or her.

In the letter include information about:

- service
- relationship and leadership
- professional skills
- decision making or problem solving

Recommended word count: 120 words

Recommended time: 20 min

TASK 2

Write a text on the given topic:

Living in a big city is very different from living in a village. State both the advantages and disadvantages of life in a city and in a village. Write about where you would like to live and why. Give specific reasons and details to support your view.

Recommended word count: 150 words

Recommended time: 25 min

TASK 3:

Write a composition on ONE of the given topics:

- A. When swine-flu was on the increase around the world, it was considered compulsory for a large number of Czech soldiers to be vaccinated. In such epidemics, what will the advantages and disadvantages of compulsory vaccination be?
- B. Some people feel that once you get married you lose your freedom. If you do not get married but simply live together, there are no bureaucratic problems and delays. Others, however, prefer a traditional approach to marriage. Choose one side of the argument – traditional marriage versus living together – and discuss its advantages and disadvantages.

Recommended word count: 250 words

Recommended time: 45 min

Rozbor zadání:

1. úloha: Kandidát má napsat hodnocení svého podřízeného, který je převelen k jinému útvaru. Dopis má zahrnovat informace týkající se kariéry, vlastností a schopností podřízeného. Jedná se tedy o pracovní korespondenci.

2. úloha: Kandidát má formou volného slohového útvaru porovnat výhody a nevýhody života ve městě a na venkově. Kandidát má uvést, který způsob života upřednostňuje a svou volbu dostatečně podložit argumenty.

3. úloha: Kandidát má napsat kompozici na jedno ze dvou témat. Zadání vyžaduje rozebrat výhody a nevýhody povinného očkování vojáků respektive tradičního manželství či společného soužití partnerů. Jedná se tedy o analýzu daného problému.

Ukázka č. 5

Task 1: A letter

Task 1: A letter

Performance evaluation

This evaluation of corporal John Smith is being processed due to his transfer into Subordination of 31st brigade.

During his service under my command corporal Smith has served for two years with extraordinary performance of engaged tasks. During this period I never noticed any signs of irresponsibility or irregular behavior.

Corporal Smith was appreciated member of our unit because of his high moral qualities and ability of rising personnel's mood during FTX and also in the field. He also proved his leadership abilities when his squad leader was wounded in attack and unable of command.

Professional skills of corporal Smith are also on high level and even under the pressure he is able to provide useful and accurate information about his reconnaissance tasks.

Due to his outstanding service I can recommend his transfer and promotion with immediate validity.

Sgt. XX

(140 words)

Task 2: A free-form writing

It is hard to say where you can lead better life. Some people love living in the countryside and some hate it. In the city there is better chance to get a well paid job than in the village. In my opinion big cities have better living standards. Commuting to work is easier and parents have bigger choice of leisure time activities for their children. Another advantage of living in the city is shopping. In the large shopping centres women especially can find the best items they are looking for. The journey to the shops is shorter so it enables them to spend more time with their offsprings.

On the other hand living in the village could be quiet, slower and more comfortable especially for elderly people like my parents. I am still a young person and I am always in a hurry so I suppose that living in the city suits me better. However if I lost my job, I would have to find more affordable accommodation and the life in the village might become the only viable option for me.

(180 words)

Task 3: A composition

Topic B

Living in marriage or just together has been the topic of the last few decades. Young people nowadays live more often without the burden of marriage just because they can. Today's world isn't bounded by Church as much as it used to be and it's common trend to live free together. But what is supposed to be better?

Marriage was the normal part of life of every men and women since middle-ages. It was approval of two people relationship and in some cases (e.g. if the woman was pregnant) it was "compulsory" and it was unthinkable not to get married while awaiting baby. As the time came and the society became more and more liberal the people found out that the marriage isn't as necessary as it was thought.

And last few decades also confirmed this trend by high percentage of divorces after few years of marriage.

From clearly pragmatic point of view I think that in the contemporary world is better to live together. It is caused by the acceptance of this trend by officials and laws. You can use similar advantages as married people just if you have been living together at one address for three months and you don't even have to change your name, pay for the ceremony, wait at the offices to get approved tons of forms etc. etc.

There are of course some disadvantages especially if you have children, e.g. the child could be confused why his mother has another name than his father, but it's explainable and I think that this trend will be in the next few years even more common.

I'm not saying that I will never get married, especially when I realize how moody is my girlfriend, but my opinion is that you can live valuable and happy life even without the marriage ring.

(293 words)

Hodnocení:

+

Kandidát splnil všechny úlohy. Je schopen rozvést a podpořit své myšlenky argumenty. Mezi pozitiva tohoto písemného projevu patří dobrá organizace textu. Text obsahuje obtížnější slovní zásobu a některé vhodné kolokace (*FTX, appreciated member, irregular behavior...*) Kandidát je schopen napsat delší písemný projev týkající se abstraktního tématu.

-

Kandidát používá neexistující slova (*subordinance...*). Nedodržuje správné pořadí slov ve větě (*when I realize how moody is my girlfriend, but...*). Vynechává podmět (*I think that in the contemporary world is better to live together*).

Kandidát vynechává či používá špatně členy (*was appreciated member, was approval of ...*). Nerozlišuje mezi výrazy *a few x few* (*after few years of marriage*), mezi výrazy *then x than* (*another name than his father*). V textu se vyskytuje řada pravopisných chyb (*enagaged tasks, morral, explainable, realize...*)

Tento písemný projev nesplňuje požadavky na úroveň 3 zejména z důvodu častějších chyb v použité slovní zásobě i gramatických strukturách. Tento kandidát by byl hodnocen úrovní 2+.

Ukázka č. 6

Task 1: A letter

Dear Colonel,

Let me share with you my observations on LtCol. Novotný who is to be transferred under your command to the Arms Control and Verification Department.

Mr. Novotný joined the Defence Policy and Strategy Division quite early in his military career, after he had completed his tour of duty with 41st mechanized battalion. He was selected specifically for this newly created Division on account of his extraordinary language skills and keen interest in broader issues of defence policy and military diplomacy.

Throughout his service at the Defence Policy Department Mr. Koudelka proved himself to be one of the most capable and reliable employees at my disposal. He also raised through the ranks in appreciation of his achievements and was eventually awarded the rank of Lieutenant Colonel. In his latest assignment as the head of Arms Control Working Group he gained broad knowledge of the issues that are so closely related to his job within your department. Let me mention just one of his latest achievements, that I am sure you are quite familiar with: Lt.Col. Novotný was personally responsible for drafting our VDT Proposal on Open Skies Airfields Standards and for negotiating its formal approval by FSC this June. I remain confident that in LtCol Novotný your department will gain a very valuable asset.

Best regards
Michal Novacek, MSc.
Director
(221 words)

Task 2: A free-form writing

The issue of finding a suitable and comfortable place to live in, is something that has always been an important part of people's lives. That some people prefer to live in a big city, whereas others want to spend their life in a village is a well-known fact. Both ways of living have their pros and cons.

A big city offers a great number of opportunities such as different cultural events, sport and other leisure time activities or just endless possibilities of convenient shopping. Although in my opinion living in a big city has many positives, there are also some drawbacks. Big cities suffer from air pollution, congested streets and high crime rates.

It is incontestable that life in the countryside has its benefits; being close to nature, living in a close-knit community are some of the principal reasons, why many people opt to live in a village.

Some people may disagree with me, but from my point of view, to live in a big city is the best choice available. There are different reasons why I hold this opinion, like the availability of big facilities, a better social life and a better chance to find a job.

(198 words)

Task 3: A composition

Topic B

Marriage or "living together"?

Before we start to discuss advantages and disadvantages of traditional marriage versus less formal ways of cohabitation between adult couples we have to clarify the very subject of our discussion, i.e. what is the purpose of such cohabitation. Is it just matter of momentary convenience, or emotional and physical attraction to each other, or a decision to raise children together? I will argue that the latter is the deciding factor.

Historically most societies developed some sort of marital union as a social institution that fulfilled several very important roles not so much for the couple involved but for the extended families to which they belonged. Arguably the most important functions were: an alliance of the two families; a means of distinguishing between "legitimate" and "illegitimate" children – and therefore rightful heirs to the family property; and finally to ensure that the children would be taken care of and the confirmation of the family ensured. The relative importance of those functions were required to some extent, "marriage" – in its various forms – was almost inescapable and quite firmly enforced institution.

In modern industrialized societies that shattered the network of extended families and focused the attention from preservation and welfare of a group (family, tribe, community) to preservation and welfare of an individual, the factors that ensured the stability of marital union are no longer present and the functions served by this institution in traditional societies are no longer relevant. Except one – taking care of the children.

Birth control for the first time in history allowed people conscious control over their reproduction. It allows a couple to live together for extended period of time without conceiving a child, if they choose so. In such cases simply living together is fully legitimate and appropriate form of cohabitation, because this is quite literally what the people are actually doing.

However, once the couple decide that they want to have children together, they should get married. Yes, by doing so they do lose a part of their freedom, but the commitment implied in conceiving a child is infinitely larger. And marital status still bring some degree of protection – now guaranteed by the state rather than by extended family – to the children to the married themselves. The institution of marriage still have its relevance even today.

(382 words)

Hodnocení:

+

Kandidát splnil všechny úlohy. Text je koherentní, je členěn do smysluplných odstavců, které jsou propojeny vhodnými spojovacími výrazy. Myšlenky jsou rozvedeny a podpořeny argumenty. Styl textu odpovídá zadání. Kandidát používá vhodnou slovní zásobu a kolokace.

-

Text obsahuje jen ojedinělé gramatické či pravopisné chyby (fulfiled, illegitimate). Kandidát je schopen analýzy abstraktního tématu.

Tento písemný projev splňuje požadavky tak, jak jsou formulovány v deskriptorech STANAG 6001 pro úroveň 3.

Další ukázky najdete také na webových stránkách Oddělení testování a metodiky CJV UOB.